

Δημόσια διαβούλευση «Εκσυγχρονισμός και απλούστευση της κοινής γεωργικής πολιτικής»

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΑ ΣΗΜΕΙΑ

Βασικά αριθμητικά στοιχεία:

322 916 εισηγήσεις (περιλαμβανομένων δημόσιων εκστρατειών μεγάλης κλίμακας)

1 423 έγγραφα θέσης

58 520 απαντήσεις στο ηλεκτρονικό ρωτηματολόγιο:

- ο **21 386** γεωργοί (36,5%)
- ο **27 893** άλλοι πολίτες (47,7%)
- ο **9 241** οργανισμοί (15,8%), μεταξύ αυτών, ιδιωτικές εταιρείες, δημόσιες αρχές, εμπορικές, επιχειρηματικές ή επαγγελματικές οργανώσεις, ΜΚΟ και μη κυβερνητικές πλατφόρμες, καθώς και ερευνητικά ή πανεπιστημιακά ιδρύματα.

Μεγάλο ενδιαφέρον του κοινού για τη γεωργία, τις αγροτικές περιοχές και την ΚΓΠ

Η δημόσια διαβούλευση με θέμα «Εκσυγχρονισμός και απλούστευση της κοινής γεωργικής πολιτικής» επιβεβαιώνει το μεγάλο ενδιαφέρον του κοινού για τη γεωργία, τα τρόφιμα και την ΚΓΠ: μεταξύ των **322 916** εισηγήσεων που ελήφθησαν περιλαμβάνονται οργανωμένες εκστρατείες μεγάλης κλίμακας και **58 520** απαντήσεις στο ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο από άτομα και οργανισμούς καθώς και **1 423** έγγραφα θέσης.

Το συγκεκριμένο επίπεδο συμμετοχής υπερβαίνει τις προσδοκίες και, σε μεγάλο βαθμό, το επίπεδο συμμετοχής των πολιτών της ΕΕ σε προηγούμενες διαβουλεύσεις σχετικά με το μέλλον της ΚΓΠ (κατά τη δημόσια διαβούλευση του 2010 είχαν υποβληθεί 5 700 εισηγήσεις).

Κυρίως όμως, με την εν λόγω δημόσια διαβούλευση, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατόρθωσε να συγκεντρώσει το ευρύτερο δυνατό φάσμα απόψεων και ανησυχιών σχετικά με τη γεωργία στην ΕΕ και να επεκτείνει τον διάλογο για την ΚΓΠ στο ευρύτερο κοινό.

Το ευρύ αυτό κοινωνικό ενδιαφέρον καταδεικνύει για ακόμη μια φορά το γεγονός ότι η γεωργία και η ΚΓΠ αφορούν το σύνολο της ευρωπαϊκής κοινωνίας και ότι οι επιπτώσεις της ΚΓΠ υπερβαίνουν κατά πολύ τα όρια της γεωργικής κοινότητας.

Διατήρηση μιας ισχυρής Κοινής Γεωργικής Πολιτικής σε επίπεδο ΕΕ

Το αποτέλεσμα της δημόσιας διαβούλευσης καταδεικνύει έντονο ενδιαφέρον για τη διατήρηση μιας **κοινής πολιτικής της ΕΕ στον τομέα της γεωργίας και της αγροτικής ανάπτυξης**. Όπως προκύπτει, υπάρχει συναίνεση όσον αφορά την **προστιθέμενη αξία της ΕΕ στην ΚΓΠ**.

Η ανάγκη διασφάλισης ίσων όρων ανταγωνισμού εντός της ενιαίας αγοράς και η ύπαρξη διασυννοριακών προκλήσεων, όπως η επισιτιστική ασφάλεια, το περιβάλλον ή η κλιματική αλλαγή (που συγκεντρώνουν πάνω από το 90% των θετικών απαντήσεων των συμμετεχόντων), εμφανίζονται ως οι βασικοί λόγοι που αιτιολογούν την κοινή διαχείριση της γεωργικής πολιτικής σε επίπεδο ΕΕ. Μεταξύ των διαφόρων άλλων λόγων περιλαμβάνεται επίσης η ανάγκη για υιοθέτηση κοινής θέσης σε διεθνές επίπεδο (83%), η ανάγκη για διατήρηση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής σε ολόκληρη την ΕΕ (86%), καθώς και η ανάγκη για ένα κοινό πλαίσιο ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών (91%). Επίσης, η ύπαρξη κοινού προϋπολογισμού θεωρείται αποτελεσματικότερη και, για τον λόγο αυτό, υποστηρίζεται ευρέως (62%).

Επιπλέον, οι διάφοροι συμφεροντούχοι συμφωνούν ότι η ΕΕ αποτελεί το κατάλληλο επίπεδο διακυβέρνησης για τον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής (85%) και την προσαρμογή σ' αυτές, για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου περιβαλλοντικής προστασίας σε ολόκληρη την ΕΕ (73%), για την αντιμετώπιση των στοιχείων της αγοράς που προκαλούν αβεβαιότητα (67%) και για την ενθάρρυνση της προσφοράς υγιεινών και ποιοτικών προϊόντων (62%). Οι απόψεις δίστανται μεταξύ των γεωργών και των διαφόρων άλλων πολιτών όσον αφορά τη διασφάλιση αξιοπρεπούς βιοτικού επιπέδου για τους γεωργούς, τη διασφάλιση του εφοδιασμού σε τρόφιμα σε λογικές τιμές και την ανάπτυξη αγροτικών περιοχών.

Παρά το γεγονός ότι υπάρχει συναίνεση σχετικά με την ανάγκη για δράση της ΕΕ (και σαφής αντίθεση στην επανεθνικοποίηση της πολιτικής), οι θέσεις που προβάλλουν οι οργανωμένοι συμφεροντούχοι διαφέρουν όσον αφορά τη συγκεκριμένη κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών: ενώ ορισμένοι συμφεροντούχοι ζητούν μεγαλύτερη ευελιξία σε εθνικό/περιφερειακό επίπεδο ώστε να προσαρμοστεί η εφαρμογή της πολιτικής στις ιδιαίτερες τοπικές ανάγκες, διάφορες άλλες οργανώσεις ζητούν να αναληφθεί εντονότερη δράση σε επίπεδο ΕΕ προκειμένου να διασφαλιστούν ίσοι όροι ανταγωνισμού.

Επιβεβαίωση των μελλοντικών προκλήσεων

Η δημόσια διαβούλευση επισημαίνει το **αξιοπρεπές βιοτικό επίπεδο για τους γεωργούς, τις πιέσεις που ασκούνται στο περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή (μετριασμός και προσαρμογή)** ως τις τρεις πιεστικότερες προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπίσουν η γεωργία και οι αγροτικές περιοχές της ΕΕ.

Ταυτόχρονα, αποδεικνύει την έντονη ευαισθητοποίηση του κοινού για το χαμηλότερο επίπεδο του γεωργικού εισοδήματος σε σύγκριση με τον μέσο όρο της ΕΕ (88%), το γεγονός

ότι οι γεωργοί λαμβάνουν μικρό ποσοστό της τιμής που καταβάλλουν οι καταναλωτές (97%), καθώς και την ύπαρξη αυστηρότερων απαιτήσεων παραγωγής εντός απ' ό,τι εκτός της ΕΕ (87%). Η πρόσβαση στη γη και η χαμηλή κερδοφορία επισημαίνονται σαφώς ως τα πλέον σημαντικά εμπόδια που πρέπει να αντιμετωπίσει όποιος επιθυμεί να γίνει γεωργός.

Όσον αφορά τις ειδικές περιβαλλοντικές προκλήσεις, οι συμμετέχοντες (γεωργοί και μη γεωργοί) δίνουν σαφώς προτεραιότητα στην προστασία της βιοποικιλότητας, στον περιορισμό της υποβάθμισης του εδάφους και στην ορθολογικότερη χρήση των φυτοφαρμάκων και των λιπασμάτων.

Ανάγκη για απλούστερη και αποτελεσματικότερη πολιτική

Οι συμμετέχοντες στη δημόσια διαβούλευση θεωρούν ότι η τρέχουσα ΚΓΠ **αντιμετωπίζει αποτελεσματικά τις εν λόγω προκλήσεις μόνο μερικώς (57%)**. Την άποψη αυτή συμερίζονται διαφορετικές κατηγορίες συμμετεχόντων (γεωργοί, λοιποί πολίτες και οργανισμοί).

Όλες οι κατηγορίες συμμετεχόντων (γεωργοί, λοιποί πολίτες και οργανισμοί) απάντησαν επίσης αρνητικά όταν τους ζητήθηκε να αξιολογήσουν κατά πόσον η ισχύουσα ΚΓΠ αντιμετωπίζει τις περιβαλλοντικές προκλήσεις (63%).

Το μέγεθος της γραφειοκρατίας και η έλλειψη προσοχής όσον αφορά την αειφορία συχνά επισημαίνονται ως τα βασικά προβλήματα/εμπόδια που δεν επιτρέπουν στην τρέχουσα πολιτική να εκπληρώσει με επιτυχία τους στόχους της. Παράλληλα, η «οικολογικοποίηση», οι αιτήσεις για ενίσχυση και οι έλεγχοι προσδιορίζονται ως τα πλέον επαχθή και πολύπλοκα στοιχεία. Ο περιορισμός του διοικητικού φόρτου αποτελεί γενικευμένο αίτημα στα έγγραφα που υπέβαλαν οι γεωργοί και οι δημόσιες διοικήσεις.

Διαφορετικές αντιλήψεις σχετικά με την οικονομία και το περιβάλλον...

Στο ερώτημα σχετικά με τις **συνεισφορές των γεωργών στην κοινωνία μας**, οι απόψεις είναι αντιφατικές: οι γεωργοί θεωρούν ότι είναι υπεύθυνοι για την παροχή υγιεινών, ασφαλών και διαφοροποιημένων προϊόντων, καθώς και για τη διασφάλιση επαρκούς διάθεσης τροφίμων· οι άλλοι πολίτες θεωρούν τους γεωργούς ως προμηθευτές υγιεινών και ασφαλών προϊόντων, όμως ο εν λόγω παραγωγικός ρόλος συνοδεύεται από την ευθύνη για την προστασία του περιβάλλοντος και τη διασφάλιση της υγείας και της καλής μεταχείρισης των ζώων.

Οι εν λόγω διαφορετικές απόψεις εμφανίζονται επίσης όσον αφορά τον ορισμό των **στόχων της ΚΓΠ**: ενώ οι γεωργοί δίνουν έμφαση στη διασφάλιση αξιοπρεπούς βιοτικού επιπέδου, οι υπόλοιποι πολίτες ενδιαφέρονται περισσότερο για την παροχή υγιεινών και ποιοτικών προϊόντων και για τη συμβολή στην εξασφάλιση υψηλού επιπέδου περιβαλλοντικής προστασίας.

Διαφορετικές είναι οι απόψεις των συμμετεχόντων όσον αφορά την εξέταση του ρόλου της ΚΓΠ σε σχέση με τις **10 προτεραιότητες της Επιτροπής για την περίοδο 2014-2020**: ενώ οι γεωργοί θεωρούν ότι η ΚΓΠ θα πρέπει να αποβλέπει περισσότερο στην τόνωση των επενδύσεων, της ανάπτυξης και της απασχόλησης καθώς και στην ενίσχυση της ενιαίας αγοράς της ΕΕ, οι άλλοι πολίτες δίνουν έμφαση στον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής προσαρμογής και στις επιπτώσεις της , καθώς και στην παροχή ενέργειας από

ανανεώσιμες πηγές.

...και νέες κοινωνικές απαιτήσεις

Ωστόσο, πέραν των ήδη γνωστών οικονομικών και περιβαλλοντικών στόχων, η δημόσια διαβούλευση επιβεβαιώνει ότι είναι αναγκαίο να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στις νέες κοινωνικές απαιτήσεις στο πλαίσιο της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής.

Η καλή μεταχείριση των ζώων, η βιολογική γεωργία και τα ποιοτικά προϊόντα αναδύονται μεταξύ των αιτημάτων για νέους στόχους της ΚΓΠ. Η προστασία των καταναλωτών και η ενσωμάτωση προτύπων υγείας εμφανίζονται επίσης στις γραπτές εισηγήσεις που υπέβαλαν συμμετέχοντες που δεν είναι γεωργοί και ορισμένοι συμφεροντούχοι.

Συμφωνία ως προς το αίτημα για σύγχρονη και απλούστερη ΚΓΠ

Οι συμμετέχοντες στη δημόσια διαβούλευση συμφωνούν ότι είναι αναγκαίο να παρασχεθεί εισοδηματική στήριξη στους γεωργούς (66%), καθώς και να βελτιωθεί η θέση των γεωργών στις αξιακές αλυσίδες (96%), να υποστηριχθούν στοχευμένες επενδύσεις (81%) και να επιτευχθούν περισσότερα οφέλη στον τομέα του περιβάλλοντος και του κλίματος (77%).

Στην ερώτηση σχετικά με το ποια κριτήρια θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για την κατανομή άμεσης στήριξης, οι γεωργοί δείχνουν σαφή προτίμηση στην αντιστάθμιση για γεωργικές δραστηριότητες σε περιοχές με φυσικά μειονεκτήματα/περιοχές υψηλής φυσικής αξίας, στην καθιέρωση ορίου στην παροχή στήριξης σε μεγάλους δικαιούχους (επιβολή ανώτατου ορίου) και στη στήριξη νέων γεωργών. Οι λοιποί πολίτες θεωρούν ότι, κατά την κατανομή άμεσης στήριξης, προσοχής χρήζουν οι πρακτικές με τα μεγαλύτερα περιβαλλοντικά οφέλη και οι μικροί παραγωγοί.

Το νερό (ποιότητα και ποσότητα), η προστασία του εδάφους και η βιοποικιλότητα εμφανίζονται ως οι σημαντικότεροι περιβαλλοντικοί στόχοι στο πλαίσιο της ΚΓΠ. Παράλληλα, οι πιο σημαντικές δράσεις που θεωρείται ότι αντιμετωπίζουν καλύτερα την κλιματική αλλαγή είναι η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, η αποθήκευση και δέσμευση του διοξειδίου του άνθρακα, η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, καθώς και η διαφοροποίηση των συστημάτων γεωργικής εκμετάλλευσης. Στο πεδίο αυτό, οι γεωργοί συμφωνούν σε μεγάλο βαθμό με την ιδέα ότι η ΚΓΠ θα ήταν απλούστερη αν παρέχονταν περισσότερες επιλογές από απόψεως περιβαλλοντικών μέτρων.

Τέλος, όσον αφορά τις συγκεκριμένες προτάσεις για απλούστευση, υπάρχει σαφής συμφωνία μεταξύ των συμφεροντούχων για τις θετικές επιπτώσεις της μείωσης των αλληλεπικαλύψεων μεταξύ των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης και των διαφόρων άλλων μέτρων της ΚΓΠ (69%), για την καλύτερη χρήση βάσεων δεδομένων και τεχνολογιών (τηλεπισκόπηση, έξυπνα τηλέφωνα), ώστε να μειωθεί ο αριθμός των επιθεωρήσεων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις (62%), καθώς και για την εκτενέστερη χρήση εργαλείων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (63%).

Επόμενα βήματα

Οι απαντήσεις στην ηλεκτρονική δημόσια διαβούλευση και η περίληψη των αποτελεσμάτων της ανοιχτής δημόσιας διαβούλευσης θα δημοσιευθούν στην ακόλουθη διεύθυνση:

https://ec.europa.eu/agriculture/consultations/cap-modernising/2017_el

Τα αποτελέσματα της ηλεκτρονικής ανοιχτής διαβούλευσης, καθώς και άλλες δραστηριότητες διαβούλευσης, θα τροφοδοτήσουν την ανακοίνωση με τίτλο «Εκσυγχρονισμός και απλούστευση της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής», καθώς την εκτίμηση επιπτώσεων για το μέλλον της ΚΓΠ.

Οι εισηγήσεις που ελήφθησαν στη δημόσια διαβούλευση δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συνιστούν την επίσημη θέση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των υπηρεσιών της.